

Valtuustoaloite: Nakkilasta lapsiystävällinen kunta

KV 17.03.2025 § 7
56/12.05.07/2025

Mervi Naski jätti Kokoomuksen ja muiden valtuustoryhmien puolesta seuraavan valtuustoaloitteen:

Kuten aiemmin on jo monesti todettu, kunnan keskeisimmät tehtävät löytyvät sivistyksen toimialalta, ja suuri osa lasten ja nuorten arkeen vaikuttavista päätöksistä tehdään kunnissa. Kunnassa tehtävät päätökset vaikuttavat siis merkittävästi siihen, miten kunnassa asuvien lasten oikeudet ja hyvinvointi toteutuvat.

Lapsiystävällinen kunta -työn tavoitteena on, että kunnan eri toimijoilla on tahto, tieto ja taito edistää lapsen oikeuksia kaikessa toiminnassaan. Tämän avulla kunnassa tehdään mahdollisimman hyviä päätöksiä, palveluita ja kasvuympäristöjä jokaiselle lapselle.

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin avulla kunnassa voidaan varmistaa, että lapsen oikeudet toteutuvat mahdollisimman hyvin jokaisen lapsen arjessa. Malli rakentuu lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen ympärille (yhdenvertaisuus, lapsen edun ensisijainen harkinta, oikeus elämään ja kehittymiseen ja lapsen näkemyksen kunnioittaminen). Mallia toteuttaa tällä hetkellä 59 kuntaa, ja mukaan lähtee vuosittain useampia uusia kuntia. Malli edellyttää kunnalta mm. sitä, että kunta sitoutuu pitkäjänteiseen lapsen oikeuksien edistämiseen kunnan päätöksenteossa, hallinnossa ja palveluissa ja että lapset ja nuoret ovat mukana kunnan lapsiystävällisyyden kehittämisessä sekä lapsia koskevien asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa (lisätietoa mallista löytyy osoitteesta lapsiystavallinenkunta.fi).

Lapsiystävällinen kunta -mallin yhtenä tärkeänä osana on lapsivaikutusten arviointi kaikessa päätöksenteossa. Lapsiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan, miten lapsi otetaan huomioon erilaisissa yhteiskunnallisissa toimenpiteissä ja päätöksissä, millaisia vaikutuksia päätökset aiheuttavat ja millainen tieto lapsista ja päätösten vaikutuksista lapsiin on päätöksenteon taustalla.

Nakkilan tavoitteena on edelleen olla ”paras paikka työ- ja perhe-elämän yhdistämiseen”. Tuo tavoite tulee pitää mielessä päätöksiä tehtäessä. Nakkilassa on kuitenkin esimerkiksi kouluverkkoa koskevassa päätöksenteossa usein törmätty siihen, että lapsivaikutusten arviointia ei huomioida ennen kuin sitä voimakkaasti vaaditaan. Kunnalta puuttuu myös selkeä malli lapsivaikutusten arviointiin. Lapsiystävällinen kunta -malli auttaisi näiden puutteiden tunnistamisessa, järjestelmällisessä työn kehittämisessä sekä seurannassa.

Lapsiystävällinen kunta -mallin ja lapsivaikutusten arvioinnin tulisi olla kiinteä osa kunnan toimintaa ja päätöksentekoa. Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet valtuutetut ehdottavat kunnanhallitukselle, että Nakkilan kunta on mukana Lapsiystävällinen kunta -mallin vuoden 2025 haussa. Samalla ehdotetaan, että lapsivaikutusten arviointi otetaan kiinteäksi osaksi kaikkea valmistelutyötä ja päätöksentekoa Nakkilassa.

Päätös

Valtuusto lähetti aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.